

02. Ảnh Hưởng Của HIV

2.1 Sự Khác Biệt Giữa HIV và AIDS?

2.2 Đường Truyền Của HIV

2.3 HIV Ảnh Hưởng Đến Hệ Miễn Nhiễm Như Thế Nào?

2.1 Sự Khác Biệt Giữa HIV và AIDS?

HIV/AIDS thường được viết và xem như là một chữ có cùng một nghĩa, tuy nhiên HIV và AIDS có hai nghĩa khác nhau.

HIV là chữ tên viết tắt của siêu vi trùng gây ra tình trạng liệt kháng trong cơ thể. Đây là thứ siêu vi trùng gây ra hội chứng AIDS. Nếu bạn bị nhiễm siêu vi HIV, khi đó bạn sẽ được chẩn đoán là HIV dương tính (HIV positive) do kết quả dương tính của thử nghiệm HIV. Điều này có nghĩa là siêu vi HIV đã xâm nhập vào đường máu của bạn. Hiện thời chưa có cách chữa trị HIV và siêu vi trùng này sẽ luôn luôn tồn tại trong máu của bạn.

Tuy nhiên, điều quan trọng cần phải nhớ là nhiều người sau khi bị nhiễm HIV vẫn cảm thấy khỏe mạnh và có diện mạo vẫn bình thường.

AIDS là tên chữ viết tắt của hội chứng liệt kháng. AIDS ít khi chỉ là một chứng bệnh nhưng là một nhóm hỗn hợp nhiều chứng bệnh phát triển do cơ thể không còn đủ sức chống chọi bệnh tật như những lúc bình thường. Một khi đã xâm nhập vào máu, siêu vi HIV tấn công và tiêu diệt hệ thống miễn nhiễm (còn gọi là hệ thống phòng chống bệnh tật) của cơ thể. Qua một thời gian (thường là nhiều năm), hệ thống miễn nhiễm sẽ trở nên yếu kém đi. Chỉ khi người nhiễm HIV được chẩn đoán với một hoặc nhiều chứng bệnh thì mới được xem là đã phát bệnh AIDS.

HIV là một loại siêu vi trùng có thể lây lan từ người này sang người khác qua đường máu. AIDS là chứng bệnh phát triển qua một thời gian sau khi đã bị nhiễm HIV. Bạn không thể bị lây AIDS hoặc truyền bệnh AIDS cho người khác, nhưng bạn có thể lây truyền HIV. Nếu bạn chẩn đoán là HIV dương tính (positive) có nghĩa là bạn đã bị nhiễm siêu vi HIV. Điều này không có nghĩa là bạn mắc bệnh AIDS. Nhiều cách chữa trị hiện thời không có thể chữa khỏi HIV, nhưng có thể làm chậm sự phát triển AIDS trong nhiều năm.

2.2 Đường Truyền Của HIV

Siêu vi HIV được tìm thấy trong các chất dịch cơ thể tiết ra như là máu, tinh dịch, chất nhờn của âm hộ và sữa mẹ. Sự lây nhiễm HIV chỉ có thể xảy ra khi một hoặc nhiều chất dịch tiết này từ một người nhiễm siêu vi HIV xâm nhập được vào đường máu của một người khác.

Siêu vi chỉ lây lan qua những đường sau đây:

Tinh dục

Vì lý do siêu vi HIV hiện diện trong tinh dịch và chất nhờn âm hộ nên có thể lây truyền trong lúc giao hợp qua những vết đứt và trầy sướt trên lớp niêm mạc (the mucosa) hay lớp da trong của dương vật, hậu môn và âm đạo

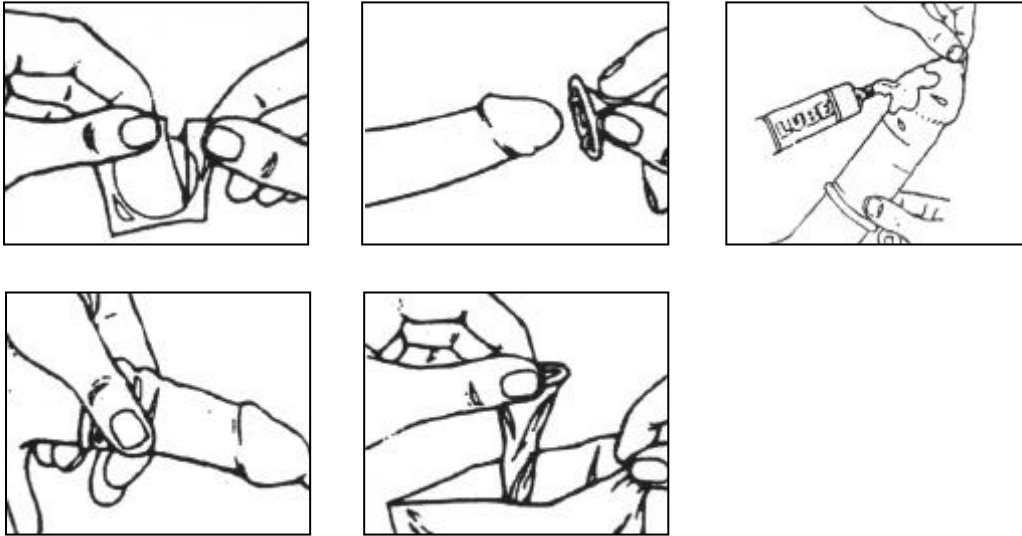
Để tránh lây lan HIV, cần phải áp dụng biện pháp giao hợp an toàn như:

- Dùng bao cao su mới và chất nhờn nước như KY Jelly hay Wetstuff trong khi giao hợp qua ngã âm đạo hoặc hậu môn.
- Tránh giao hợp trực tiếp khi dương vật đưa thẳng vào bên trong âm đạo hay hậu môn
- Dùng bao cao su hoặc miếng chắn bằng cao su (dental dams) khi giao hợp qua đường miệng giúp ngăn chặn sự tiếp xúc trực tiếp giữa miệng và bộ phận sinh dục. Cách giao hợp qua đường miệng được xem là ít nguy hiểm, tuy nhiên sự lây nhiễm có thể xảy ra nếu trong miệng hay bộ phận sinh dục có vết đứt hay trầy sướt.

Những cách phòng ngừa này cũng hữu dụng trong việc ngăn ngừa lây truyền những chứng bệnh phong tình khác.

Dùng chung kim, ống chích và những dụng cụ chích, xỏ lỗ đeo khoen trên thân thể và xâm mình

Lượng máu nhỏ có chứa siêu vi HIV còn dính lại trên kim và ống chích. Máu này có thể được đưa thẳng vào đường máu của người tiếp tục dùng lại kim và ống chích cũ.

Hình: Cách thức đeo bao cao su đúng cách

1. Mở gói đựng bao cao su một cách cẩn thận để tránh xé rách bao cao su
2. Kéo da qui đầu dương vật xuống (nếu cần thiết)
3. Bóp nhẹ núm đầu bao cao su dùng ngón trỏ để đuổi không khí ra và lăn nhẹ bao cao su lên dương vật
4. Một khi bao cao su đã đeo vào dương vật, dùng hỗn hợp dầu bôi trơn pha chế với nước xoa lên bao cao su
5. Giữ bao cao su ở phần dưới của dương vật khi bạn rút dương vật ra để ngăn ngừa tinh dịch chảy ra
6. Bỏ bao cao su vào thùng rác

Không bao giờ dùng lại bao cao su đã xài

Để tránh lây nhiễm HIV, đừng nên dùng chung kim, ống chích, bông gòn hay bất cứ dụng cụ chích nào khác. Nếu bạn xâm mình hay xỏ lỗ đeo khoen trên thân thể, nên đến những nơi có giấy phép hành nghề. Những nơi này thải bỏ kim và dụng cụ sau khi đã dùng hay tiệt trùng đúng cách. Phương pháp này cũng phòng ngừa sự xâm nhập của những loại siêu vi khác như siêu vi gây bệnh viêm gan loại B và C.

Từ mẹ truyền cho con (còn gọi là lây truyền theo đường dọc)

Một phụ nữ bị nhiễm HIV có thể truyền HIV cho con trong lúc mang thai hoặc khi sinh nở. Được y khoa chăm sóc đúng mức, nhiều người mẹ đã bị nhiễm HIV vẫn có thể có con khỏe mạnh và không bị nhiễm siêu vi này.

Nếu bạn mang thai hay dự tính có con, việc quan trọng là bạn cần bàn thảo với bác sĩ càng sớm càng tốt. Vì siêu vi HIV có hiện diện trong sữa mẹ, những bà mẹ đã bị nhiễm HIV sống ở Úc được khuyên là không nên cho con bú. Có những cách nuôi con an toàn và hữu hiệu khác hơn là bằng sữa mẹ.

Tiếp máu và/hoặc dùng những sản phẩm chế biến từ máu

Trước khi HIV được biết tới, nguồn cung cấp máu được xem là không an toàn. Tuy nhiên kể từ năm 1985, máu và tất cả các sản phẩm được biến chế từ máu được kiểm tra để tìm dấu vết siêu vi HIV.

Sự tiếp máu vẫn còn bị xem là một mối nguy ở một vài nước khác. Những người bị nhiễm HIV không thể hiến tặng máu được.

Siêu vi HIV cũng có thể được tìm thấy trong những chất dịch khác của cơ thể như trong hỗn hợp bị ói ra, đàm và phân. Những chất dịch này không bị xem là có khả năng lây nhiễm cao vì có thể chỉ chứa lượng máu hết sức nhỏ.

Tuy nhiên vì lý do vệ sinh, nên cần phải luôn luôn rửa tay sau khi tiếp xúc những chất dịch này.

HIV không thể lây truyền qua;

- Ho
- Nhảy mũi
- Khạc nhổ
- Hôn hít
- Khóc
- Dùng chung chén bát và muỗng nĩa
- Khăn trải giường
- Phòng vệ sinh, phòng tắm, hoặc
- Những giao tiếp hằng ngàyct.

Côn trùng, thí dụ như muỗi, không lây truyền HIV.

Siêu vi HIV lây truyền trực tiếp qua đường máu. Nghĩa là sự lây nhiễm chỉ xảy ra khi siêu vi trùng từ người này xâm nhập vào đường máu của người khác.

HIV có thể lan truyền qua liên hệ tình dục không an toàn giữa đàn ông và đàn bà, giữa đàn ông với đàn ông, giữa đàn bà với đàn bà, qua việc dùng chung kim và ống chích với người đang mắc bệnh hoặc từ mẹ truyền sang con.

2.3 HIV Ảnh Hưởng Đến Hệ Miễn Nhiễm Như Thế Nào?

Siêu vi trùng là những sinh vật cực nhỏ có khả năng xâm nhập vào cơ thể và gây bệnh. Chúng được lây truyền từ người này sang người khác bằng nhiều cách và gây nên nhiều thứ bệnh khác nhau. Thí dụ, những chứng bệnh như cảm cúm, ban, ghẻ lở và bệnh tê liệt là do siêu vi trùng gây ra. Cảm cúm và bệnh ban lây qua không khí, bệnh lở loét lây qua đụng chạm da thịt và bệnh tê liệt lây qua nước nhiễm độc. HIV chỉ lây trực tiếp qua đường máu. Sau đó thì siêu vi trùng gây bệnh tật qua việc tấn công và phá hoại hệ thống miễn nhiễm của cơ thể

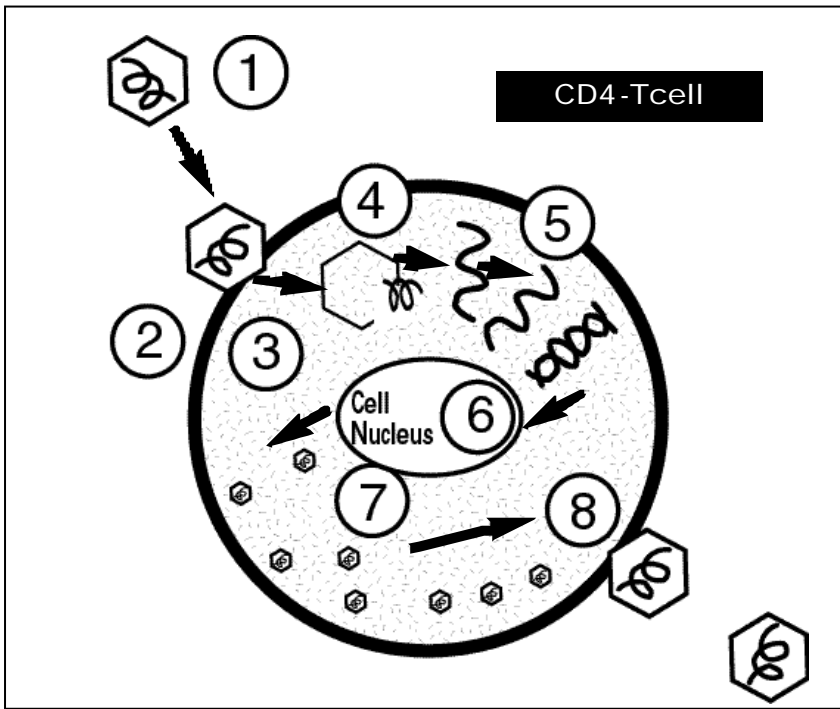
Hệ thống miễn nhiễm của cơ thể bảo vệ bạn khỏi bệnh tật. Hệ thống này gồm một tổng hợp tế bào nhiều loại hoạt động chung với nhau để nhận diện và tiêu diệt vi khuẩn, siêu vi trùng và những ký sinh trùng khác.

Bạn sẽ biết mình có nhiễm HIV hay không sau khi thử nghiệm máu gọi là HIV antibody test. Loại thử nghiệm này tìm thấy thứ chất đậm gọi là kháng thể (antibodies) trong máu của bạn. Hệ thống miễn nhiễm trong cơ thể bạn tiết ra kháng thể này để chống chọi với siêu vi HIV.

Những tế bào CD4 (tạm gọi là tế bào lính, có khi còn được gọi là tế bào T4 hoặc T-helper) điều động hệ thống miễn nhiễm trong cơ thể để đương đầu với căn bệnh. Khi HIV xâm nhập vào máu, siêu vi trùng tìm kiếm những tế bào lính này và kế đến là

1. Chui vào bên trong những tế bào lính ẩn núp và tự sinh sôi nảy nở thêm.
2. Những tế bào lính bị chiếm đóng này bị vỡ toang khiến cho những siêu vi trùng mới sinh sôi lan tràn trong máu. Những siêu vi trùng mới này lại tìm kiếm những tế bào lính khác và lặp lại một cách không ngừng nghỉ tiến trình trên.
3. Những tế bào lính lành mạnh còn lại phản ứng bằng cách tìm ra những tế bào lính đã bị siêu vi trùng HIV chiếm đóng và tiêu diệt chúng đi.

Qua một thời gian, rất nhiều tế bào lính CD4 bị tiêu diệt và kết quả là hệ thống miễn nhiễm của cơ thể không còn đủ sức để chống chọi với bệnh tật nữa.

1. HIV ở bên trong đường máu
- 2&3. Siêu vi trùng bám vào và chui vào bên trong tế bào CD4- T
4. Siêu vi trùng thả ra thông tin sinh sản vào bên trong tế bào
5. Tiến trình đặc biệt giúp thông tin sinh sản này trở thành một phần của tế bào CD 4 – T và vào bên trong hạch của tế bào
6. Tế bào CD 4 – T bây giờ bị nhiễm HIV mãi mãi
7. Siêu vi bắt đầu tự sinh sôi nảy nở
8. Cuối cùng tế bào vỡ tung. Hàng ngàn con siêu vi trùng mới thả ra bên trong đường máu. Siêu vi trùng mới tiếp tục đi gây nhiễm các tế bào CD 4 – T khác.